

Monumentnummer*: 513133

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **02 september 1999**
Kadaster deel/nr **82958/99**

*Woonplaats** **Doetinchem** *Gemeente** **Doetinchem** *Provincie** **Gelderland**

Locatiennaam **Doetinchem** *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente** **Ambt-Doetinchem** *Sectie** **L** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **4025**

*Omschrijving***

Inleiding

WATERTOREN uit 1938 naar ontwerp van de architect G.J. Postel Hzn. De toren is 40,6 meter hoog en bezit twee, naast elkaar gelegen kleine reservoirs van het type betonnen vlakbodemreservoirs. De reservoirs hebben elk een inhoud van 180 m³. (Reservoirs in een landelijke omgeving hebben gewoonlijk een inhoud van 500 m³, reservoirs bij grote steden hebben een inhoud van tussen de 1000 en 1500 m³). De toren is een combinatie van een betonnen draagconstructie met bakstenen omhulsel. Het geheel is uitgevoerd in een functionalistische stijl met invloeden van het traditionalisme. Het gebouw heeft een strakke belijning en ook de vormgeving van de galerij (ter hoogte van de eerste lekvloer) en de erboven gelegen luifel zijn kenmerkend voor het Functionalisme. De meer traditionele elementen bevinden zich met name in de detaillering van het trappenhuis en de ingangsportaal: onder anderen het gebruik van hardsteen, zoals de hardstenen lateien maar ook de uitkragende bakstenen consoles.

De watertoren heeft tegenwoordig slechts een reservoirfunctie. In 1992 is naast de watertoren een nieuw, ondergronds reservoir aangelegd dat de druk levert.

De toren is gesitueerd op een verhoging aan de westzijde van de Oude Terborgseweg. Achter de toren langs loopt de Terborgseweg. G.J. Postel heeft ook de ontwerpen geleverd voor de watertorens van Ulft (Gendringen, 1938) en Aalten (1943).

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

De in kruisverband gemetselde bakstenen WATERTOREN is opgetrokken op een vierkante grondslag en bestaat uit twee hoofddelen, die de schacht en het reservoir aanduiden. De betonnen constructie wordt aan de buitenzijde door de bakstenen ommetseling helemaal aan het zicht onttrokken, waardoor de toren een geheel bakstenen voorkomen kent. De bakstenen gevels zijn gemetseld in kruisverband. Aan de voorzijde bevindt zich een aanbouw waar het trappenhuis en de ingangsportaal gesitueerd zijn. Het reservoir gedeelte wordt door een betonnen rand van de schacht gescheiden. Deze betonnen rand dient tevens als luifel voor de eronder gelegen galerij die zich ter hoogte van de eerste lekvloer bevindt. De galerij en de luifel worden bij de voorgevel onderbroken door de uitbouw van het trappenhuis. De schacht is opgebouwd uit 12 betonnen kolommen die samen het reservoir dragen. Het tentdak is bedekt met de verbeterde Hollandse pan en heeft een uitkragende rand voorzien van klossen. Het dak wordt bekroond door een piron. Het gebouw heeft een hardstenen plint en de gevels zijn aan bovenzijde voorzien van een deklijst.

De VOORGEVEL heeft centraal een uitbouw onder een plat dak. Op de begane grond bevindt zich hier een ingangsportaal onder een lessenaarsdak, gevat tussen twee "halve" tuitgevels met schouders en voorzien van een deklijst die bedekt is met zwarte betonnen pannen. De schouders rusten op twee uitkragende bakstenen consoles. Het dak heeft een overstek en watert af via een bakgoot op klossen. In de voorgevel bevindt zich een half cirkelvormig afgesloten, ijzeren deur die aan bovenzijde wordt afgesloten door een dubbele rollaag en voorzien is van hardstenen aanzet- en sluitstenen. Voor de deur bevindt zich een bordestrap van drie niveau's.

Boven de portaal bevinden zich boven elkaar vier zesruits ramen (3x2) die aan bovenzijde worden afgesloten door een hardstenen latei en een smal tweeruits raam (2x1).

Ter hoogte van de eerste lekvloer bevindt zich aan weerszijden van het trappenhuis een tweeruits raam met tweeruits bovenlicht. Ter hoogte van het reservoir bevinden zich in de gevel vier vierkante raampjes en twee smalle ramen. De RECHTER ZIJGEVEL heeft op de begane grond twee getoogd afgesloten, zesruits ramen met ijzeren roeden en aan de bovenzijde voorzien van een dubbele rollaag. De galerij ter hoogte van de eerste lekvloer is toegankelijk via een deur met een enkelruits zijraam en bovenlicht. Aan weerszijden hiervan bevindt zich een tweeruits raam met tweeruits bovenlicht. Ter hoogte van het reservoir bevinden zich drie staande en vier vierkante ramen.

De ACHTERGEVEL heeft op de begane grond centraal een getoogd afgesloten dubbele deur met erboven vier kleine staande ramen. Ter hoogte van de eerste lekvloer bevinden zich drie tweeruits ramen met tweeruits bovenlicht. Ter hoogte van het reservoir bevinden zich drie staande en vier vierkante ramen.

De LINKER ZIJGEVEL heeft eenzelfde opbouw als de rechter zijgevel.

Waardering

WATERTOREN uit 1938 naar ontwerp van de architect G.J. Postel Hzn.

- Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van de typologische ontwikkeling in de watertorenbouw vanwege de toepassing van beton voor de draagconstructie. De bouwstijl vertoont invloeden van het functionalisme en het traditionalisme. De architect G.J. Postel Hzn. heeft ook de watertorens van Ulft (Gendringen) en Aalten ontworpen. De toren valt op vanwege het rijke materiaalgebruik (bak- en hardsteen, ijzer). Het object is tevens van belang vanwege de architectonische gaafheid van het interieur en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het exterieur.

- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de bijzondere betekenis van de watertoren voor het aanzicht van Doetinchem.
- Van cultuurhistorische waarde vanwege de bestemming als watertoren welke verbonden is met de technische ontwikkeling van de voor de volksgezondheid belangrijke drinkwatervoorziening.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf